

Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola sõnavõtt Euroopa Ülemkogul
Brüssel, 17. oktoober 2024

Tere hommikust!

Esimene Euroopa Ülemkogu kohtumine, millel ma osalesin Euroopa Parlamendi presidendina, toimus 24. veebruaril 2022. Kuni selle ajani oleksime võinud uskuda, et kaardil on piire, mida sõjavägi enam kunagi ei ületa. Kuid Venemaa sissetung Ukrainasse sellel kurikuulsal päeval muutis kõike. Nüüd teame, et Euroopa jaoks on olemas punased jooned, mida ületada ei tohi. Peame seda ikka ja jälle kordama, kui sõjaväsimus, Kremli propaganda ja desinformatsioon järeleandmatult meie ühiskondi pingestavad. Sellest hoolimata on eurooplastele endiselt selge, miks on nii tähtis Ukrainat toetada. Euroopa on otsusekindel ja nii see ka jääb.

Rünnak Ukraina vastu on kestnud peaaegu 1000 päeva. See on sõda, mida ukrainlased ei soovinud, kuid mida nad on pidanud erakordse vaprusena. Liiga palju inimesi on tapetud. Liiga suur osa Ukraina elutähtsast taristust on hävitatud ja rusudes. Liiga palju lapsed ei ole saanud koju tagasi pöörduda. Liiga palju poegi ja tütreid on valmistumas järgmiseks rindetalveks.

Me toetame – ja peame toetama – Ukrainat ning samal ajal peame suurendama oma jõupingutusi rahu saavutamiseks. Rahu, mis põhineb vabadusel, väarikusel ja õiglusel. Rahu, mis ei seisne kapituleerumises. Rahu, mis kaitseb meie väärtusi. Midagi vähemat kui see ei ole üldse tõeline rahu.

Seega, kui räägime Ukraina tulevikust ja selle kohutava sõja lõpetamisest, peab meie sõnum olema selge: ainult tugev ja suveräänne Ukraina suudab seda saavutada. Seepärast on Euroopa Parlament kindlalt seisukohal, mida oleme alati rõhutanud ja rõhutame ka edaspidi: ühtegi otsust Ukraina kohta ei tohi teha ilma Ukrainata. See on ka põhjus, miks me toetame jätkuvalt Moldova, Lääne-Balkani ja Gruusia Euroopa-püüdlusi ning miks me reageerime karmilt – ja vajaduse korral sanktsioonidega – Venemaa pidevatele katsetele piirkonda destabiliseerida.

Kui president Zelenskõi räägib sellest, mida tema rahvas vastupanu jätkamiseks vajab, meie sanktsioonide lünkadest, mis tuleb kaotada, samuti rahalisest, logistilisest, sõjalisest ja humanitaarabist, mida on vaja Ukraina linnade ülesehitamiseks, peame teda kuulda võtma. Ja Euroopa Parlament mõistab seda.

Just seepärast võtsime parlamendi käesoleva ametiaja alguses esimese asjana vastu resolutsiooni, milles kinnitasime taas oma toetust. Kolm päeva tagasi hääletas meie rahvusvahelise kaubanduse komisjon selle poolt, et toetada Ukrainat erakorralise makromajandusliku finantsabi laenuga kuni 35 miljardi euro ulatuses. Järgmisel nädalal hääletatakse selle üle täiskogu istungil. Võime uhkusega tõdeda, et oleme oma töö teinud, poliitiliselt ja tehniliselt. Oleme tegutsenud kiiresti.

Nii minu kui ka Euroopa Parlamendi jaoks on väga tähtis rõhutada täna meie arutelude ja otsuste kiireloomulisust. Ühtlasi rõhutan, kui tähtis on leida lahendusi, tegemata järeleandmisi meie väärtustes.

Sama kehtib ka meie arutelude kohta Lähis-Ida üle.

Eelmisel nädalal Strasbourgis tõdesime, et Hamasi 7. oktoobri terrorirünnakust Iisraelis on möödunud aasta. Miski ei õigusta seda, mis sel päeval toimus. Aasta hiljem on haavad endiselt sügavad ja liiga vähe pantvange on jõudnud tagasi oma lähedaste juurde.

7. oktoobri rünnakud vallandasid sõja-, surma- ja hävingutsükli, mille käigus on Gazas hukkunud tuhandeid inimesi. Liiga paljud lapsed ei saa kunagi suureks. Liiga paljud on tunda saanud, mida tähendab sõda.

See on kohutav humanitaarkatastroof ja me peame pingutama rohkem, et leevendada sealseid kannatusi ja vähendada ohtu, et tekib veel üks kadunud põlvkond.

Olukorda on veelgi halvendanud Iraani destabiliseeriv sekkumine – see režiim on juba pikalt lõhestanud kogu piirkonda.

Kuna hiljuti teravnes olukord ka Liibanonis, kus on nüüd kaasatud ÜRO ajutised väed Liibanonis, on olulisem kui eales varem leida jätkusuutlik lahendus ja teha seda kiiresti.

Euroopal on siin oma roll ja me ei tohi pettumust valmistada.

Euroopa Parlament on võtnud selge seisukoha. Me ei tagane oma nõudmisest, et ülejäänud pantvangid viivitamata vabastataks. Me nõuame resoluutselt relvarahu. Me tegutseme jõuliselt, et pingeid leevendada. Jätkame kindlalt tööd, et saavutada selles piirkonnas tõeline, väärikas, kestlik ja pikaajaline rahu, mis põhineb kahe riigi koeksisteerimisel ja annab palestiinlastele tõelised tulevikuväljavaated ning Iisraelile julgeoleku.

Sellisel ajal nagu praegu ei piisa üksnes rahu nõudmisest, vaja on ka reaalseid, konkreetseid tegusid pingete leevendamiseks. Sama kehtib ka Sudaani kohta. Sudaan on praegu maailma suurima sundrände kriisi keskmes ning seal valitseb enneolematult suur näljahäda. Rahu sõlmimiseks selles riigis on vaja konstruktiivset dialoogi, ainult nii saame loota püsiva relvarahu saavutamist.

Me ei saa ignoreerida ebastabiilsuse negatiivset mõju. See, mis toimub Ida-Euroopas, Lähis-Idas, Põhja-Aafrikas või mujal meie piiride lähedal, ei toimu isolatsioonis – sellel on tagajärjed Euroopale. See on eriti nähtav rändevaldkonnas.

Meil on vaja enam kui vaid kiireid lahendusi. See on Euroopa probleem, mis nõuab kogu Euroopa ühist lähenemisviisi. Ükski liikmesriik ei peaks tundma, et ta on jäetud selle surve alla üksi.

ELi rände- ja varjupaigalepe, mille võtsime vastu käesoleva aasta alguses pärast kümme aastat kestnud poliitilist ummikseisu, pakub väljapääsu. Kuid see ei toimi, kui me hakkame pingelolukorras õõnestama seda, mille oleme koos välja töötanud. Kui meil ei lasta seda ellu rakendada.

Seepärast on oluline suurendada jõupingutusi leppe kiireks rakendamiseks. See on vastus, mida saame anda surve all olevatele kogukondadele.

See lepe on meie ühiselt kokku lepitud raamistik, mis kaitseb meie piire, kuid on õiglane ka nende suhtes, kellel on õigus saada kaitset. See on konkreetne nende suhtes, kes kaitsele ei kvalifitseeru ning kes tuleb turvaliselt ja kiiresti tagasi saata. Mis põhiline – see on karm

inimkaubanduse võrgustike vastu, sealhulgas pahatahtlike riikide, nagu Venemaa ja Valgevene vastu, kes tekitavad hübriidohte ning kasutavad kaitsetuid inimesi ja rännet relvana.

Nende hübriidohtude olemus nõuab, et me mõtleksime väljaspool raame. Peame seisma vastu neile, kes püüavad kuritarvitada süsteeme, mille oleme ühiseks hüvanguks rajanud, ja kasutavad neid just nende inimeste vastu, keda need süsteemid peaksid kaitsma. Saame seda teha oma väärtuste ja õigusraamistike piires.

Seepärast on pakiliselt vaja kiirendada nende inimeste tagasisaatmist, kelle varjupaigataotlused on tagasi lükatud ning keda on võimalik turvaliselt ja kiiresti tagasi saata. Nii saame suunata ressursse neile, kes seda tõesti vajavad. Sellega leevendame ühiskondlikku ja poliitilist survet, millega me kõik silmitsi seisame.

Euroopa Parlament on valmis teid selles protsessis igati abistama. Peame andma ELi rändeleppele võimaluse ja seda rakendama, vajaduse korral isegi täiendama. Parlament on juba võtnud teadmiseks president von der Leyeni kirja, mis on hea algus meie aruteludele. Samuti teame, et komisjon võib esitada täiendavaid ettepanekuid, ning oleme valmis oma rolli täitma.

Võtmetähtsusega on siin koostöö. Tõeline lahendus on Euroopa ühine lahendus, mis on laiaulatuslik, terviklik ja kestlik. Sest meie Schengeni ala terviklikkuse saab tagada ainult kooskõlastatud Euroopa lähenemisviisiga.

Olen kindel, et kõik need küsimused on kesksel kohal uute volinikukandidaatide kuulamisel Euroopa Parlamendis. Ettevalmistused selleks juba käivad ja esimesed kuulamised on kavas 4. novembril.

Parlament teeb oma tööd, võtame seda menetlust väga tõsiselt. Loodan, et saame uue volinike kolleegiumi heaks kiita, nii et see saaks detsembri alguseks ametisse astuda.

Täna.